

København tirsdag 11. august 2009

...til vores boligforening.

Der er mange forhold som der skal overvejes når der skal vælges en internetforbindelse, måske ska I have hjælp, eller se om dette kan hjælpe jer. Først skal I vurdere om jeres nuværende forbindelse er overbelastet, eller bare langsom. I mange tilfælde udnyttes hele båndbredden ikke, det kan der være mange grunde til. Vores erfaring viser at det forholder sig således at man maks. kan udnytte 6 Mbit download pr. 1 Mbit upload. Det er pga. forbrugsmønstret i boligforeninger er meget anderledes en når der ejes en privat internetforbindelse.

Læs vores dokument, og lær lidt om hvad der skal vurderes før valg. Du kan også se hvad andre boligforeninger bruger ved at se på <http://gratismrtg.dk/>

Hvor kraftig en forbindelse.

Samtidsfactor : regnes i % (Er et forhold mellem: Hvor mange bruger Internettet samtidig i forhold til det totale antal.) Hvad bruger de internettet til og hvor meget?)

Fiber : Optisk Fiber (Et kabel hvor der bruges lys til at sende/ modtage data over store afstande med høj hastighed)

Når I starter planlægningen af jeres kommende netværk i boligforeningen, er det vigtigt at vurdere hvor stor en hastig til internettet som der vil være behov for. I enkelte tilfælde vil netværksudvalget, nedsat af boligforening, blive overrasket over udfaldet af det endelige valg.

Vi prøver her at komme med de vigtigste betragtninger, som der skal tages med i vurderingen.

- Hvor mange ældre er der i boligforeningen på 70 år og derover?
- Hvor mange har hjemmearbejdsplads fra sit arbejde?
- Hvor mange er under 25 år typisk studerende?
- Hvor mange familier med hjemmeboende børn er der i boligforeningen?

Hvad skal internettet bruges til, eks. IP-telefoni, video og tv streamning, netradio osv.

Ved at tage højde for ovenstående forhold, får i et netværk som bliver stabilt og giver jer store besparelser i forhold til kendte ADSL produkter på marked.

Kan internetleverandøren lever den efterspurgte kvalitet.

Kvaliteten på jeres internet forbindelse afhænger af forskellige faktorer. Her kan vi nævne nogle af de vigtigste:

- Svartider / båndbredde til afgørende knudepunkter i Danmark.
- Svartider / båndbredde til afgørende knudepunkter i udlandet.
- Spidsbelastninger på internet forbindelsen.
- Garanti for hastighederne hele vejen til DIX'en i Danmark.

Her må boligforeningen spørge den kommende internetleverandøren direkte om ovenstående oplysninger. Er I mindre boligforening vælger i nok en udbyder som sikre dette gennem standart betingelser.

I kan også få indblik i kvaliteten ved at se hvilken netværks struktur som jeres internet leverandør benytter. Har I direkte eller indirekte adgang til deres nøgle knudepunkt. Hvis I eks. Får jeres netværk gennem en anden boligforening eller andre belastet knudepunkter, kan der være tale om det delt forbindelse med svingene hastigheder. Når I bliver præstenteret for en løsning kan I få deres peering aftaler oplyst hvem udveksler de data med.

I skal tjekke om leverandøren levere en garanteret hastighed hele vejen til dixen. Det kan være at i deler jeres FWA forbindelse med andre boligforeninger uden at i ved det. Jeg har oplevet at en boligforeninger er blevet tilbudt en FWA på 10Mbit men kun er garanteret en hastighed på 2Mbit.

Det forholdte sig sådan at der i en stor del af tiden var 10Mbit hastighed til rådighed, men når der var spidsbelastninger kom forbindelsen ned på 2Mbit. Det gav nogle flaskehals problemer, og de har nok betalt lidt for meget for den type forbindelse.

Når boligforeningen er koblet op til internettet, med den hastighed som internetleverandøren har anbefalet, er det vigtigt at konstatere om I har fået den rigtige hastighed. Hvis I ikke har den rigtige hastighed vil I tit opleve at internetforbindelsen er overbelastet. Det kan sammenlignes med at du får optaget når du benytter din telefon.

Hvor finder jeg værktøjer som kan tjekke kvaliteten af internetforbindelsen

Traceroute: (et program der kan fortælle hvilken vej dine data bevæger sig på internettet)

Ping: (et program der kan fortælle hvor lang svartid der er til en aktuell server eller knudepunkt på nettet)

Du kan enten traceroute fra din egen computer til en server et sted i verden, eller du kan benytte de services der er på nettet. Hvis du går ind på <http://noc.tele.dk/> kan tracerouter til et punkt på internettet. Her får du mulighed for at tjekke din forbindelse fra en tilfældig server et sted i verden.

Du har ligeledes muligheden for at pinge fra din egen computer til et sted i verden, eller benytte de services der er på nettet. I samme oversigt som ovenstående har du også mulighed for at tjekke din forbindelse fra en tilfældig server et sted i verden til din egen computer.

Du skal kende dit offentlige IPnummer for at benytte de programmer der er på nettet, den kan du få oplyst ved at benytte følgende side <http://www.ipnummer.dk/>.

Tilslutning til fiberforbindelse

Dark Fiber: Et par fiber, som kan termineres som man selv ønsker, normalt 1Gbit.

Samgravning: (aftales mellem leverandører og entreprenører således at udgifterne kan sænkes)

Hvis boligforening beslutter sig for at få en fiberforbindelse, kan der gå lang tid til den bliver etableret. Derfor er det en rigtig god ide at have en aftale med internetleverandøren om hvilken forbindelse de skal levere i mellemtiden. Her skal I ikke acceptere en for svag forbindelse, da tidsplaner for indlæggelse af fiber godt kan ændres mange gange.

Hvis tidsplanen udskydes kan det skyldes at kommunen ikke giver tilladelse til at grave i vejen. Det kan også skyldes at en aftale om samgravning bliver annulleret, dette giver højere udgifter til firmaet som sælger fiber, og salget kan i visse tilfælde trækkes tilbage.

Jeg håber at dette har givet dig lidt mere indblik i hvad I bør vælge i jeres boligforening, du er altid velkommen til at kontakte os hvis du har spørgsmål eller kommentarer. Der er mere information og flere dokumenter, de kan finde på vores hjemmeside www.eldesign.dk.

Med venlig hilsen

Martin Lohse – El Design